

Lisäsvihjeet

Yksi suhteellisen tuore lisäys rakennevihjeiden perheeseen ovat lisäsvihjeet. Katsotaan tänään tarkemmin niitä. Lisäsvihje on tyypistevihjeen "vastakohta". Kuitenkaan sitä ei vielä mainita ristikkoalan perusteoksena pidetyssä Nurmi-Nyysösessä (vuodelta 1995), tyypistevihje siellä kyllä selitetään.

Lisäsvihjeessä vihjeeseen (ja vastausanaan) lisätään jotakin samaa samaan kohtaan. Aivan kuin tyypistevihjeissäkin, aluksi leikiteltiin ensimmäisillä ja viimeisillä kirjaimilla. Tyypillisiä esimerkkejä ovat vaikkapa VAKU => VANKKA (V lisätty kummankin alkuun) tai VÄESTÖS => KANSAS (S lisätty molempien loppuun).

Yksi aika tyypillinen lisäys syntyy venytämällä vokaaleja tai käyttämällä kaksiskonsonantteja, nämäkin samassa paikassa sekä vihjeessä että vastaussanassa. Esimerkkeinä olkoot tässä TAAPIO => KAARI (kummassakin A venytetty pitkäksi) ja RAAMMI => POKKA (molemmissa jälkimmäinen konsonantti on tuplattu).

Piirrosvihjeissä lisäykset on yleensä helppo huomata. Laatija on lisännyt piirroksen ylimääräisen kirjaimen, joka paistaa heti silmään ja antaa osviitan vihjeen laadusta. Vihjepiirroksessa on vaikka suka,

johon on piirretty keskivaiheille yksi ylimääräinen k-kirjain. On aika helppoa päätellä, että vastaussanaksi tulee SUKKA.

Vähitellen ollaan siirtymässä vaikeammin havaittaviin lisäyksiin. Eräässä äskettäin ratkomassani ristikossa vihjeenä oli KEILE! viisikirjaimiselle vastaussanalle. Ensi näkemällä ei syntynyt ensimmäistäkään ajatusta. Ratkeavien avulla sain kyseiseksi sanaksi syntymään TAINA. Kesti pitkäköön tovin ennen kuin ymmärsin, että kumpaankin sanaan oli lisätty keskimmäiseksi kirjaimeksi I eli ilman lisäystä vihje/vastaussanapari olisi ollut KELE! => TANA.

Jokin aikaa sitten eräässä tavuristikossa kolmitavuiselle vastaussanalle oli vihjeenä ORPISON. Ratkoimme ristikko kimpassa ja saimme vastaussanaksi (ristevien avulla) KAPINE. Aika pitkän päähäilyn jälkeen ymmärsimme, että ilman lisäystä (joka oli keskellä oleva PI) olisi ollut kysymyksessä ORSON => KANE, siis Orson Wellesin kuuluisin elokuvarooli Citizen Kane.

Lisäsvihje kehittynee eteenpäin vastaakohtansa tavoin eli laatijat kokeilevat eripituisia lisäyksiä eri paikkoihin vihjeissä. Jossakin kohtaa tulee vastaan raja, jota pitemmälle ei enää mennä, koska sen jälkeen elämykset eivät enää ole ahaita vaan pikemmin pläähejä.

Antti Skyttä

antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/